

Güneş Merkezli Sistem (Kopernik'ten Önce)

KIZILDAĞ Görkem*

Ankara Üniversitesi

Özet Kopernik'te en üst noktasma ulaşmış olan Güneş Merkezli Sistem Öğretisi daha önce de kimi filozof-bilim adamlarınca dile getirilmiştir. Ben de bildirimde bu bilim adamlarına ve çalışmalarına değinmeye çalışacağım. Aristoteles'in ortaya koyduğu, Ptolemaios tarafından geliştirilen ve bir duvar gibi yüzyıllarca yıkılmadan ayakta duran yer merkezli sistem, aslında başından sonuna kadar tüm filozof-bilim adamlarını rahatsız etmiştir. Bunun nedeni olarak şu basit cümle her şeyi söyler: "Tek bir gerçek vardır, o da güneşin merkezde olduğudur." Bu yüzden yer merkezli sistemde hesaplamalar tutmaz ve bu sorunu gidermek için de önünüzdeki kağıt üzerinde sistemi oynatıp durursunuz. Tarihte episikllar, eksantrikler, iki merkezli sistemler hep bunu göstermiş; fakat sonuç hep büyük bir yanlış olmuştur, çünkü koyulan öncül yani "yerin merkezde olması" yanlıştır. Ptolemaios'un sisteminden önce de sonra da güneşi merkeze koyma fikri olmuştur; fakat genelde dinsel nedenlerle rağbet görmemiştir. Kaygım kısaca bu nedenlere değinip, güneş merkezli sistemi Kopernik'ten önce ortaya koyanları hatırlatmaktır.

* kizildagorkem@gmail.com